

Editörden

Liberal Düşünce'nin Yaz 1999 sayısı, önceki sayılarımızın birçoğundan farklı şekilde, herhangi bir konuyu ağırlıklı olarak ele almamakla beraber, son derece zengin ve ilginç bir muhtevayla elinizde. Bu sayımız, her biri farklı bir konuyla meşgul olan onüç yazıyı size sunmakta.

İlk yazımız değerli genç akademisyen arkadaşımız Vahit Bıçak'ın insan haklarıyla ilgili bir çalışması. Bıçak, belki de Türkiye'de ilk defa olarak, insan hakları ihlalleriyle ilgili, bütün dünyada gitgide kuvvetlenen fakat henüz yeterince farkına varılmayan tehlikeli bir eğilimi gündeme getirmekte. Birçok devlet insan haklarının mütemadiyen güçlenen ahlâki temelleri ve uluslar üstü ve uluslararası kurumlaşması karşısında artık açık ve kaba insan hakkı ihlalleri yapmak yerine hile ve yanıltmayla insan haklarını budama, geriletme yoluna gitmekte. Bıçak işte bu olayı analiz masasına yatırıyor. İkinci yazımız yine genç ve umut vaadeden bir akademisyene ait: Gülriz Özkök. Özkök yüzyılımızın en önemli siyaset felsefecilerinden John Rawls'un teorisindeki sivil ve siyasi özgürlükleri bağdaştırma çabasını ele almakta. Bu çabanın ne kadar takdire şayan olduğu açık. Sivil ve siyasi özgürlükler birbirlerini tamamlar mahiyette ve biri adına diğerdenden vazgeçmek mümkün

değil. O yüzden ilgili herkesin Rawls'un çabalarından haberdar olması gerek. Özkök işte bunu yapıyor. Bu yazının şimdiye kadar ülkemizde Rawls hakkında yazılmış en ilginç yazılardan biri olduğunu söyleyebiliriz. Bu vesileyle Rawls'un *A Theory of Justice*'inin ve R. Nozick'in *Anarchy, State and Utopia*'sının Türkçe'ye çevirildiğini ve yakında okuyucuya sunulacağını müjdelemek istiyoruz.

Bir sonraki yazımız kıymetli hukukçu Ali Ulusoy'un. Ulusoy, Öcalan davası vesilesiyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin genel çizgisini anlatmakta ve bize mahkemenin Türkiye'ye karşı peşin hükümlü olduğu yolundaki yaygın fikrin yanlışlığını hatırlatmakta. İlgiyle okuyacağımıza inanıyoruz. Son birkaç yıldır Batıda solun kendisini yenilediğini ve artık kapitalizm ve sosyalizm dışında bir "üçüncü yol" geliştirdiğini iddia eden görüşler var. Bu görüşlerin sahipleri iddialarına delil olarak özellikle Clinton ve Blair'in söylemlerini ve bazı uygulamalarını gösteriyorlar. Christian Watrin'den çevirdiğimiz makale üçüncü yol diye bir şeyin varolup olmadığını sorguluyor. Vardığı sonuç, böyle bir şeyin olmadığı. Bunun temellendirilmesini görmek için Watrin'i dikkatle okumanız gerekli. Bunu izleyen yazımız yine bir çeviri: Ernest van der Haag'ın "Entelektüellerin Kapitalizm Düş-

manlığı". Entelektüellerin kapitalizme duyduğu husumetin koyuluğu ve hatta bunun ne-
redeyse entellektüel olmanın ön şartı olarak
algılandığı hepimizin malumu. Acaba bu
husumetin ve bu kanaatin kaynakları nelerdir?
Önceki sayılarımızın birinde (3. Sayı) Ludwig
von Mises'den anti-kapitalist zihniyetle ilgili
ilginç bir yazıyı size sunmuştuk. Haag'ın
yazısı onun bir devamı niteliğinde. Ramazan
Gözen'in son derece başarılı bir çevirisiyle
size sunulan bu yazıyı seveceksiniz.

Yazarlarımızın hep "genç" olduğundan
sözedip durmak hoş olmamakla beraber, bu
sayıda yazılarına yer verilen gerçekten "genç"
isimler henüz bitmiş değil. Ankara Üniversite-
si'nden Yusuf Şahin'in çevreyle ilgili yazısı
Liberal Düşünce'nin Türkiye'de geliştirmek
istediği çevre sorunlarına liberal yaklaşımın
öncülerinden olmaya aday bir çalışma. Şahin'
den daha fazlasını bekliyoruz. Edebiyatçı-
yazar Hasan Öztürk liberal fikirlerin temelleri-
ni veya izlerini kendi tarihimize ve kültürü-
müzde arama çabalarını bu sayıda da sürdürü-
yor. Bu sefer ele aldığı isim Namık Kemal.
Özgürlük şairi olarak bilinen, bir dönem ismi
özgürlükle özdeşleşen Namık Kemal'in bu
perspektiften ele alındığı az sayıdaki yazılardan
biri. Evet, bir sonraki yazımız yine genç
ve yetenekli bir arkadaşımıza ait. İktisatçı
Metin Uçar, iktisat eğitimi ile ilgili gözlem,
tespit ve düşüncelerini anlatıyor. Sanırız bu
yazı sadece iktisatçıları değil bütün sosyal bilim-
cileri ilgilendiriyor ve sosyal bilim eğitimi
yapan herkese anlamlı mesajlar veriyor.

Ülkemizde son zamanlarda iyice günah ke-
çisi haline getirilen siyasetçileri toplum olarak
ne kadar iyi tanıyoruz? Siyasetçilerle ilgili yay-
gın kanaatler nelerdir? Bu ilginç soruların ce-
vabını Mimar Türkkahraman ve İbrahim Dal-
mış'ın birlikte gerçekleştirdikleri çalışmada bu-
labilirsiniz: "Varolan ve İdeal Siyasetçi İmajı".

Yazarlar daha ziyade öğrenciler üzerinde
odaklanmış olmakla beraber ulaştıkları
sonuçların genel olarak da bazı anlamlarının
olduğu rahatlıkla söylenebilir. Okuyun ve lüt-
fen sonuçları kendi kanaat ve algılarımızla
karşılaştırın.

Bunu izleyen iki yazı iki tecrübeli
akademisyene ait: Bilal Eryılmaz'ın "Gele-
neksel Yönetimden Yeni Yönetim Anlayışına"
adlı yazısı, yönetim anlayışındaki de-
ğişiklikleri derli toplu bir şekilde özetlemekte.
Mustafa Erdoğan ise son zamanların yükselen
"ideolojisi" olduğu söylenen milliyetçiliği ele
almakta. Son iki yazımız bir çeviri ve bir kitap
değerlendirme yazısı. Bu yılın 8 Mayıs'ı
büyük liberal filozof Hayek'in yüzüncü
doğum yıldönümü idi. Bu vesileyle Richard
M. Ebeling'in Hayek'in fikir dünyasındaki
etkisini ve insanlığa fikri katkılarını ele alan,
Freeman dergisinin 1999 Mayıs sayısında
yayınlanmış bir yazısını size sunuyoruz.
Yazıdaki özellikle Hayek-Keynes karşılaş-
tırmasının ilginizi çekeceğini umuyoruz.
Genç yazar Emel Ceylan son zamanlarda
yayınlanan ilginç bir kitabı okuyucuya
tanıtıyor: İhsan Dağı'nın "Ortadoğu'da İslam
ve Siyaset": Aslında bu kitap hakkettiği ilgiyi
ne yazık ki görmedi. Hemen hemen her konu-
da olduğu gibi, İslam ve siyaset konusunda da
çoğu kimse bilgiden ve muhakemeden ziyade
vehimlere ve duygulara kapılarak konuşup
yazmakta. Dağı bu çemberi yırtan bir çalışma
yapmış. Liberal Düşünce olarak çoktan bu
çalışmayla ilgili değerlendirme ve tanıtım
yazıları yayınlamış olmalıydık. Ceylan'ın
yazısıyla bu eksikliği veya gecikmeyi biraz
olsun telafi ettigimize inanıyoruz.

Güz sayısında buluşuncaya kadar size
sağlıklı, açık zihinli ve olabildiğince özgür
günler diliyoruz.